

Sammanträdesdatum
2022-02-22

**Individ- och
familjeomsorgsnämnden**

§ 20

Dnr IFON 2022-00003 1.2.3.2

Årsredovisning 2021

Individ- och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden godkänner upprättad årsredovisning för verksamhetsåret 2021 och översänder densamma till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Individ- och familjeomsorgsnämnden har under år 2021 ansvarat för att fullgöra kommunens uppgifter inom individ och familjeomsorgens delområde barn och familj, unga vuxna, vuxna samt ensamkommande barn. Nämnden har även haft ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta och långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden. Nämnden har ansvarat över två av Kommunfullmäktiges samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag gällande barn och unga i riskzonen samt ett särskilt samarbetsuppdrag gällande boendeprocessen.

Under våren fick nämnden ett budgettillskott med 6 000 tkr som tilldelades en utökning av Myndighet Barn och unga, utökning av öppenvården, ett mobil team för unga 13-20 år samt för inrättandet av avhopparverksamheten. Nämnden har deltagit i arbetet med Socialt hållbart Borås och är med i den nya verksamheten för att omhänderta det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och har en socialrådgivartjänst knuten till denna verksamhet. Nämnden deltar även i ett verksamhetsutvecklingsprojekt benämnt Team Domino i samverkan med Grundskolenämnden som syftar till att finna arbetssätt som bidrar till att minska skolfrånvaro.

Coronapandemin har 2021 påverkat Individ- och familjeomsorgsnämndens verksamheter liksom många andra av Borås Stads verksamheter.

Antalet orosanmälningar avseende barn och unga har ökat under flera år och nämnden ser stora ökningarna kopplat till kriminalitet och psykisk ohälsa. Ökningen har fortsatt under 2021.

I februari månad startade arbetssättet med den nya boendeprocessen och nämnden tog över ca 20 sociala kontrakt från Arbetslivsnämnden. Den nya processen har medfört att ett antal fler personer sökt insatser kring sin boendesituation och även fått stöd beviljat.

I början av året startade Mini-Maria sin verksamhet och fick snabbt kontakt med många unga med drogproblematik. Verksamhetens arbetssätt har visat på underlättad samverkan och en enklare väg för denna målgrupp att få hjälp.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2022-02-22

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Individ- och familjeomsorgsnämnden gjorde ett underskott med 10 462 tkr, främst beroende på köp av externa familjehemsplaceringar, köp av platser 0-12 år, samt köp av platser tvång i öppenvård för vuxna.

Beslutsunderlag

1. Årsredovisning 2021, Individ- och familjeomsorgsnämnden

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Årsredovisning 2021

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Viktiga händelser under året	4
3 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag	5
3.1 Människor möts i Borås	5
3.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga.....	6
3.3 Ekonomi och egen organisation	7
4 Nämndens verksamhet 1	8
4.1 Resultat	8
4.2 Budgetavvikelse	11
4.3 Verksamhetsanalys	12
4.4 Verksamheten 2021	19
4.5 Jämställdhetsperspektivet	20
5 Konsekvenser av coronaviruset	20
6 Särskilda samarbetsuppdrag till nämnder och styrelser	21
7 Verksamhetsmått	22
7.1 Individ- och familjeomsorg.....	22

1 Inledning

Individ- och familjeomsorgsnämnden har bestått av 11 ordinarie ledamöter och 11 ersättare. Nämnden har delegerat ansvar för beslutsfattande i vissa individärenden till ett socialt utskott.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har under år 2021 ansvarat för att fullgöra kommunens uppgifter inom individ och familjeomsorgens delområde barn och familj, unga vuxna, vuxna samt ensamkommande barn. Nämnden har även haft ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta och långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden.

Nämnden har ansvarat över två av Kommunfullmäktiges samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag gällande barn och unga i riskzonen samt ett särskilt samarbetsuppdrag gällande boendeprocessen.

Under våren fick nämnden ett budgettillskott med 6 000 tkr som tilldelades en utökning av Myndighet Barn och unga, utökning av öppenvården, ett mobil team för unga 13-20 år samt för inrättandet av avhopparverksamheten. Nämnden har deltagit i arbetet med "Socialt hållbart Borås" och är med i den nya verksamheten för att omhänderta det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och har en socialrådgivartjänst knuten till denna verksamhet. Nämnden deltar även i ett verksamhetsutvecklarprojekt benämnt Team Domino i samverkan med Grundskolenämnden som syftar till att finna arbetssätt som bidrar till att minska skolfrånvaro.

Corona- pandemin har 2021 påverkat Individ- och familjeomsorgsnämndens verksamheter liksom många andra av Borås stads verksamheter.

Antalet orosanmälningar avseende barn och unga har ökat under flera år och nämnden ser stora ökning kopplat till kriminalitet och psykisk ohälsa. Ökningen har fortsatt under 2021.

I februari månad startade arbetssättet med den nya boendeprocessen och nämnden tog över ca 20 sociala kontrakt från Arbetslivsnämnden. Den nya processen har medfört att ett antal fler personer sökt insatser kring sin boendesituation och även fått stöd beviljat.

I början av året startade Mini-Maria sin verksamhet och fick snabbt kontakt med många unga med drogproblematik. Verksamhetens arbetssätt har visat på underlättad samverkan och en enklare väg för denna målgrupp att få hjälp.

2 Viktiga händelser under året

Ekonomi

Individ- och familjeomsorgsnämnden gjorde ett underskott med 10 462 tkr, främst beroende på köp av externa familjehemsplaceringar, köp av platser 0-12 år, samt köp av platser tvång i öppenvård för vuxna.

Befolkning

Borås befolkning har växt under året och det har även märkts för nämndens olika verksamheter. Fler barn, unga men även vuxna har inneburit ökat antal anmälningar/ansökningar och behov av insatser. Vi kan konstatera att antalet anmälningar som rör barn och unga ökar mer än befolkningsökningen. Corona- pandemin under de senaste 2 åren kan ha påverkat men det är svårt att med tydlighet uttala detta.

Verksamhet

Asylverksamheten har under året fortsatt omställningsarbetet. Samarbetet med föreningen Agape har kunnat avslutas och även ytterligare ett blockförhyrt boende på Södra Kyrkogatan har kunnat avvecklas under 2021.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att rekrytera familjehem och jourfamiljehem. Det har varit en stor efterfrågan på familjehem i hela Boråsregionen, vilket märks genom att nämnden tidvis har haft mycket svårt att finna familjehem och därigenom har antalet externt anlitate konsulentstödda familjehemsplaceringar ökat under året.

Den tidiga insatsen utan behovsprövat biståndsbeslut Origo har varit igång under året och även satsningen på systemisk utbildning har kunnat fortsätta delvis genomförd digitalt. Den nya insatsen extravuxen har även kommit igång och prövas.

Under våren startade Mini-Maria och har visat sig vara en mycket framgångsrik verksamhet. Strax före sommaren kunde arbetsmodellen för avhopparverksamheten fastställas och nämnden har startat upp verksamheten under hösten med bland annat flera personer utredda och en person som fått stöd enligt modellen.

Den nya boendeprocessen har startat och fungerar väl även om den fortfarande kräver utveckling. Kriterier för att vara berättigad till ett socialt kontrakt behöver ytterligare förtydligas.

Borås stad och nämnden har fått statsbidrag för att genomföra sociala insatser på socialt utsatta områden. Ett utvecklingsarbete har inletts med att starta ett integrerat team med Grundskola, Fritidsförvaltningen och Polisen riktat mot unga i åldern 13-16, rekrytering av fler fältsekreterare och 2 socialrådgivare på mötesplatserna. Samtliga med fokus på områdena Norrby, Hässleholmen/ Hulta.

Medarbetare

Efter att under 2020 varit något lättare att rekrytera så har det åter under året på nytt blivit svårare, speciellt att rekrytera personer med tidigare erfarenhet av utredningsarbete. Konsulter har behövt tas in inom myndighet Barn och unga och även behållas längre tid än vad som varit planerat.

Coronapandemin

Pandemin har påverkat verksamheten under året genom behov av anpassningar i utredningsarbete, öppenvård och på våra boenden. Möjligheten att ha digitala möten har delvis kunna kompensera för detta. Digitala möten i samverkan och vid utbildningar samt möjligheten för medarbetare att arbeta på distans är förändringar som kommer att bestå även efter pandemin.

3 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag

3.1 Människor möts i Borås

3.1.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2021	Kommentar
Individ- och familjeomsorgsnämnden ska under 2021 utreda förutsättningarna för att i högre grad kunna stötta unga, vars placering inom socialtjänsten kommer att upphöra, i deras sökande efter eget boende.	 Delvis genomfört	<p>Sammanställning: På Väg Myndighet unga vuxna ställer frågor inom samma områden som i På Väg- materialet, men inte så strukturerat. Myndighet bou använder På väg-materialet lite eller inte alls. Det behöver finnas en plan för detta.</p> <p>Uppföljning: Boendekedjan är från HVB Torstensson till stödboende och därefter BSU. Efter att ungdomen fått eget kontrakt följer BSU upp livssituationen. Uppföljning sker tills bedömningen är att de klarar sig själva. BSU har en form av uppföljning då det är en öppenvårdsinsats som fortskrider tills målet är uppnått och det finns en tydlig struktur.</p> <p>På boendet Lars Kaggsgatan ligger det i verksamhetsbeskrivningen att boendet ska stötta till eget boende, sysselsättning etc.</p> <p>På familjehemsenheten stöttar familjehemssekreteraren familjehemmen i att ungdomen ska bli självständig, ställa sig i bostadskö etc. Barnsekreterarna använder På Väg - materialet och har dialog med ungdomen.</p> <p>Viktiga områden att följa upp för de som har fyllt 18 år och har haft dygnsvård via socialtjänsten är boende, ekonomi, studier/arbete, ev. hälsa och levnadsnivå.</p>

Uppdrag	Status År 2021	Kommentar
Individ- och familjeomsorgsnämnden ska under 2021 inrätta en kommunal avhopparverksamhet med syfte att underlätta för personer att lämna kriminella miljöer.	 Genomfört	Avhopparverksamheten och arbetssätt är igång. Det som återstår är att starta upp Avhoppartelefonen och ytterligare utveckling av samverkansformerna som beräknas ske i början av 2022. Samverkan är etablerad med Polisen, Arbetslivsnämnden samt Kriminalvården. Verksamheten har haft 9 förfrågningar under 2021 och 5 av dessa har inneburit fortsatt kontakt och utredning. En skyddad placering har inletts. Verksamheten har haft stöd av CKS och även flera utbildningar har genomförts för medarbetare i det nätverk som etablerats.

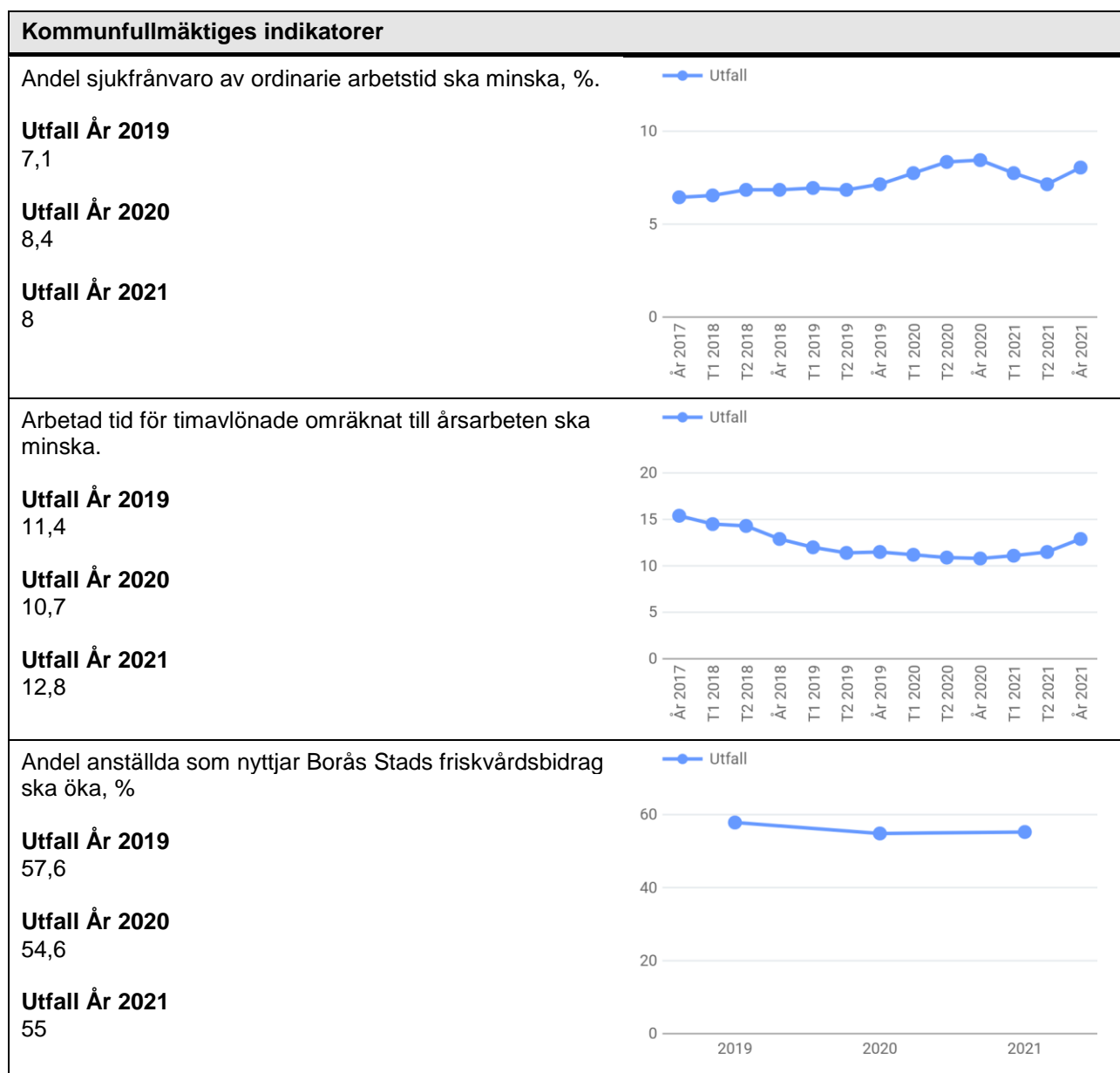
3.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga

3.2.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2021	Kommentar
Individ- och familjeomsorgsnämnden får i uppdrag att, i nära samverkan med andra nämnder som jobbar med barn och ungdomar, utreda möjligheterna att inrätta en särskild förebyggande enhet med uppdrag att motverka att unga i riskzon hamnar i normbrytande beteenden.	 Genomfört	Integrerat team är en del av svaret. I övrigt så finns denna fråga med inom socialt Hållbart Borås. Nämnden har fört vidare detta uppdrag till styrgruppen för Socialt Hållbart Borås. Beredningsgruppen som är knuten till Socialt Hållbart Borås och då främst Målområdet som berör Goda uppväxtvillkor för Barn och unga har delvis undersökt behovet av en ny gemensam enhet som motverkar att unga i riskzon hamnar i normbrytande beteende. Förslaget med ett Integrerat team som ska arbeta med denna målgrupp är ett resultat av detta uppdrag. Socialt hållbart Borås kommer inom detta målområde utreda om det finns ett ytterligare behov av en förebyggande enhet och vilket innehåll denna i så fall ska ha.

3.3 Ekonomi och egen organisation

Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.

Individ- och familjeomsorgsnämnden arbetar med närvarande ledarskap, metodhandledare och samordnare för att kunna ge stöd i vardagen. Nämnden har en inriktning med omfattande kompetensutvecklingsåtgärder. Arbetsbelastning och arbetsmiljö följs noga i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Den ökade sjukfrånvaron kan vara påverkad av Coronapandemin. Genom att kunna arbeta på distans har en del sjukfrånvaro kunnat undvikas.

Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har timavlönade främst inom boendeverksamhet där det ställs krav på bemanning dygnet runt. Vissa boende har främst bemanning nattetid såsom Akutboende vilket kan vara svårt att täcka helt utan timavlönade.

Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %

Nämnden informerar kontinuerligt om möjlighet till friskvårdsbidrag och har en relativt hög andel som också utnyttjar detta.

4 Nämndens verksamhet 1

4.1 Resultat

Ekonomiskt sammandrag

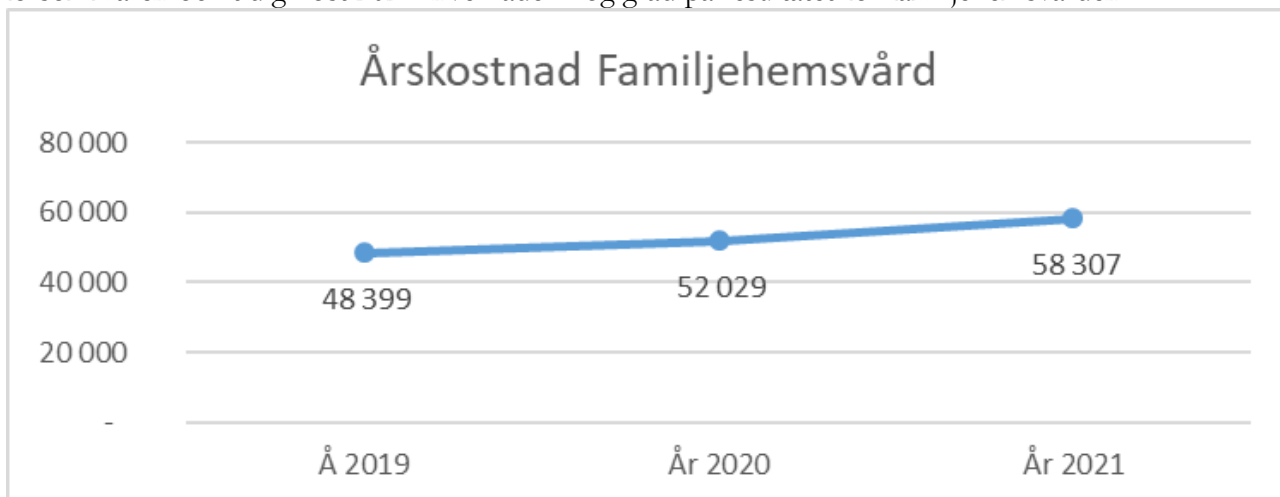
Tkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse
Statsbidrag	34 546	18 487	9 980	18 876	8 896
Avgifter och övriga intäkter	34 055	31 843	19 404	28 183	8 779
Summa intäkter	68 601	50 330	29 384	47 059	17 675
Personal	-205 151	-206 015	-223 451	-213 341	10 110
Lokaler	-23 568	-28 778	-21 014	-23 179	-2 165
Material och tjänster	-150 251	-142 742	-116 969	-156 411	-39 442
Kapitalkostnader	-562	-554	-540	-540	0
Summa kostnader	-379 532	-378 089	-361 974	-393 471	-31 497
Buffert (endast i budget)	0	0	-3 360	0	3 360
Nettokostnad	-310 931	-327 759	-335 950	-346 412	-10 462
Kommunbidrag	288 850	316 900	335 950	335 950	0
Resultat efter kommunbidrag	-22 081	-10 859	0	-10 462	-10 462
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat	0	0	0	0	0
Godkända "öronmärkta" projekt	0	0	0	0	0
Resultat jfr med tillgängliga medel	-22 081	-10 859	0	-10 462	-10 462
Ackumulerat resultat	-15	-15	-15	-15	0

Resultatanalys

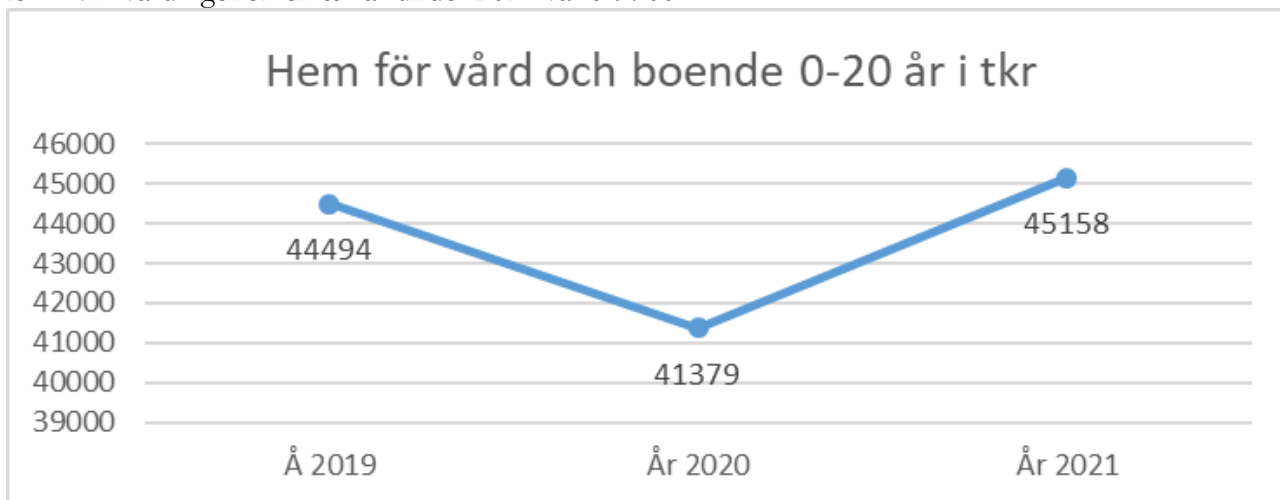
Resultatanalys

Individ- och familjeomsorgens gjorde ett underskott för år 2021 med 10 462 tkr. Underskottet för 2020 var 10 860 tkr och 2019 22 000 tkr. Nämnden har gjort anpassningar men även fått tillskjutna medel vilket medfört ett minskat underskott.

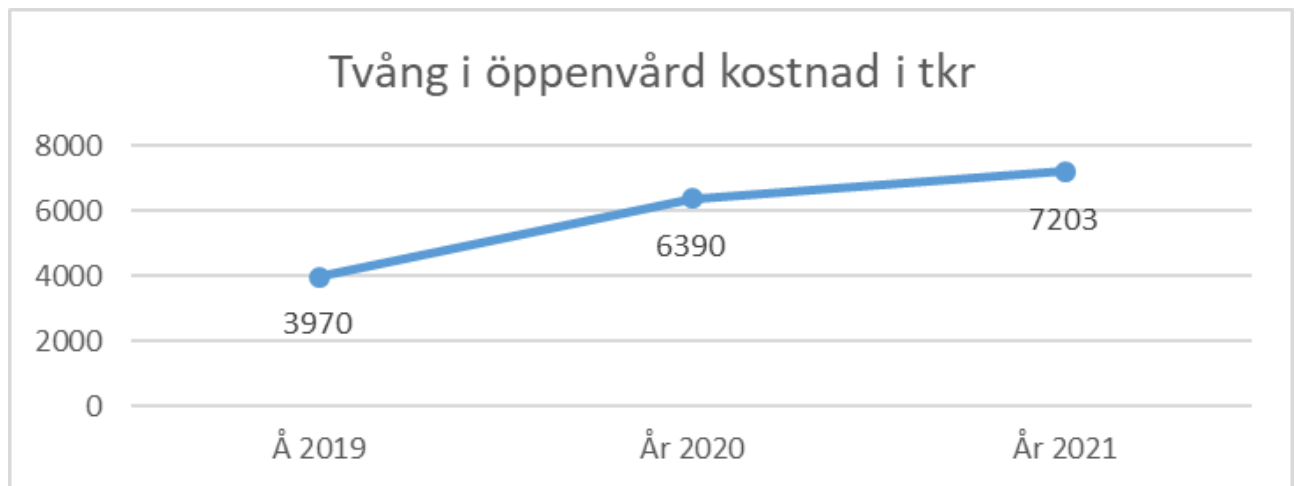
- Tjänster och material har ett minus på 39 442 tkr, där främsta anledning är köp av extern familjehemsvård, externa Hem för vård och boenden och övriga externa boenden inom vuxenområdet. Nedan visas kostnadsutvecklingen för den totala familjehemsvård 0-20 år under de senaste 3 åren. 70 % utgörs av interna egna familjehem. Kostnadsökningen beror däremot främst på att antalet externa placeringar ökat. Dygnskostnad i genomsnitt för en extern familjehemsplacering är ca 1900 kr att jämföra med ca 850 kr för familjehem som är kopplade till den egna familjehemsenheten. Den påtagliga svårigheten att finna familjehem under försommaren och tidig höst 2021 inverkar i hög grad på resultatet för familjehemsvården.

Köpen av externa Hem för vård och boenden har under året främst påverkats av en ökning av kostnader för de under 13 år. Kostnader för de i åldern 13-20 år har minskat. Dygnskostnaden för HVB-vård i genomsnitt har under 2021 varit 4 900 kr.

- Tvång i öppenvård utgör en betydande del av underskottet för Vuxenvården. Vård som avgörs av läkares bedömning och där kommunen blir medfinansierare. Vuxenverksamheten har noterat en utvecklingstrend som pekar mot att missbrukare allt oftare även har psykisk ohälsa, vilket kan tala för att kostnaderna för denna vårdform kan öka. Även kostnaderna i övriga missbruksvården påverkas av att samsjuklighetsproblematiken.

- Statsbidrag har haft ett resultat på plus 8 896 tkr jämfört med vad som budgeterats , främst beroende på ett nytillkommet Statsbidrag som Borås stad hade möjlighet att ansöka om för sociala insatser i utsatta områden samt de statsbidrag för ensamkommande barn som funnits under flertal år.
- Avgifter och övriga intäkter plus 8 779 tkr, den stora posten där är intäkt för priomedel, samt avgifter för de personer som har varit placerade under år 2021.
- Personalkostnader plus 10 110 tkr, Verksamheten har haft några tjänster där det avvaktats med rekrytering samt på vissa områden där det varit svårt att rekrytera personal, främst socionomer inom myndighetsutövning därav överskottet under år 2021.
- Lokaler minus 2 165 tkr, främst beroende på lokaler för ensamkommande barn
- Buffert plus 3 360 tkr.

4.2 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse
Central administration					
Intäkter	1 338	525	555	2 866	2 311
Kostnader	-15 863	-13 923	-15 735	-16 058	-323
Resultat	-14 525	-13 398	-15 180	-13 192	1 988
Politisk verksamhet					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-2 270	-2 151	-2 511	-2 526	-15
Resultat	-2 270	-2 151	-2 511	-2 526	-15
Allmän IFO-verksamhet					
Intäkter	8 110	8 087	6 673	8 447	1 774
Kostnader	-79 017	-83 820	-89 599	-87 907	1 692
Resultat	-70 907	-75 733	-82 926	-79 460	3 466
Barn- och ungdomsvård					
Intäkter	12 155	10 657	5 959	14 703	8 744
Kostnader	-151 234	-156 514	-147 024	-170 575	-23 551
Resultat	-139 079	-145 857	-141 065	-155 872	-14 807
Vård av vuxna					
Intäkter	14 215	13 611	6 725	8 235	1 510
Kostnader	-100 045	-104 419	-97 633	-103 766	-6 133
Resultat	-85 830	-90 808	-90 908	-95 531	-4 623
Flyktingverksamhet					
Intäkter	32 783	17 450	9 472	12 808	3 336
Kostnader	-31 103	-17 262	-9 472	-12 639	-3 167
Resultat	1 680	188	0	169	169
Övrig verksamhet					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	0	0	0	0	0
Resultat	0	0	0	0	0
Buffert					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	0	0	-3 360	0	3 360
Resultat	0	0	-3 360	0	3 360
Totalt					
Intäkter	68 601	50 330	29 384	47 059	17 675
Kostnader	-379 532	-378 089	-365 334	-393 471	-28 137
Resultat	-310 931	-327 759	-335 950	-346 412	-10 462

4.3 Verksamhetsanalys

Kommunbidrag

Individ- och familjeomsorgsnämnden kommunbidrag för år 2021 var på 335 950 tkr. En buffert avsattes med 1 %, 3 360 tkr.

Nämnden fick en tilläggsbudget på 6 000 tkr som ingår i 335 950 tkr. Nämnden fördelade tilläggsbudgeten enligt nedan:

- Ökning av två årsarbetare under myndighet, 1 485 tkr
- Ökning av två årsarbetare under öppenvården, 1 485 tkr
- Två nya tjänster mobilt team 13-20 år, 1 485 tkr
- Avhopparverksamhet, 1 485 tkr
- Buffert, 60 tkr.

I tilldelad ram ingick ett effektiviseringskrav på 3 200 tkr. Effektiviseringen gjordes genom att minska budgeten för extern öppenvård baserat på att nämnden under flera år köpt allt mindre öppenvård och främst nyttjat den egna öppenvården.

Nämndens kommunbidrag fick totalt sett en förstärkning med 13 050 tkr för att komma tillrätta med det strukturella underskottet och volymförändringar i grunduppdraget samt utifrån den avtalade kostnadsstegen avseende ungdomsmottagningen.

Under 2021 hade nämnden i uppdrag att inrätta en avhopparverksamhet för de som vill lämna och bryta med en kriminell gruppering, nätverk eller organiserad brottslighet.

Utifrån det ökade kommunbidraget på 13 050 tkr gjorde nämnden följande ändringar i budgeten.

Ökningar i budget:

- 2 634 tkr, sedvanliga löneökningar
- 5 061 tkr ökade hyreskostnader varav den nya hyran på Fabriksgatan 5 054 tkr.
- 3 160 tkr ökad budget för interna och externa familjehemsplatser
- 2 000 tkr ökad budget för placeringar 13-20 år
- 1 700 tkr utökad budget för placeringar inom vuxenvård
- 1 011 tkr till ungdomsmottagningen
- 1 734 tkr utdelat till verksamheten
- Summa 17 300 tkr.

Minskningar i Budget:

- 3 750 tkr minskning av budget inom extern öppenvård
- 500 tkr minskning av en tjänst på Kaptensgatan
- Summa 4 250 tkr.

Analys utifrån hela nämndens verksamhet

Individ- och familjeomsorgen gjorde ett underskott för år 2021 med 10 462 tkr.

Nämnden fick utökat kommunbidrag utifrån volymökningar. Volymökningarna fortsatte dock under året. Antalet anmälningar och ansökningar riktade till Barn - och ungdomsverksamheten ökade ytterligare. Nämnden strävar efter att möta behov främst genom öppenvård men allvarliga situationer för såväl barn och unga som vuxna medförde en ökning av antalet placeringar. Främst ökade familjehemsplaceringarna och när nämndens egna familjehem inte var tillräckliga ledde detta till ökade externa köp som till stor del bidrog till årets underskott. Pandemin kan ha bidragit till att situationen för barn och unga förvärrats och givit ett ökat behov av insatser. Det går att se att procentuellt ökar andelen barn och ungdomar som anmäls till IFO eller som själva söker stöd. Nästan 9 % av stadens barn och unga mellan 0-20 år aktualiseras till Individ- och familjeomsorgsförvaltningen.

Nämnden har under året använt tilläggsbudgeten för att öka öppenvårdsinsatserna och statsbidragsmedel för att öka förebyggande insatser med fler fältsekreterare och socialrådgivare. Insatser som på längre sikt bör bidra till minskade kostnader för placeringar.

Det finns ingen specifik resursfördelningsmodell inom Borås stad för Individ- och familjeomsorgsnämndens verksamheter. Det är svårt att ta fram en sådan modell och endast ett fåtal kommuner använder detta och har erfarenhet som talar för att det är ett tillräckligt bra verktyg för resurstilldelning.

Underskottet består av:

- Central administration plus 1 988 tkr
- Politisk verksamhet minus 15 tkr
- Allmän-IFO-verksamhet plus 3 466 tkr
- Barn och ungdomsvård minus 14 807 tkr
- Vård av vuxna minus 4 623 tkr
- Flyktingverksamhet plus 169 tkr
- Buffert plus 3 360 tkr
- Summa underskott 10 462 tkr.

De största underskotten för år 2021 har varit:

- Köp av externa familjehemsplaceringar, minus 15 771 tkr
- Placeringar 0-12 år minus, 6 531 tkr
- Placeringar vuxen tvång i öppenvård, minus 4 490 tkr.

Åtgärder utifrån områden med underskott

Dessa 3 områden har närmare redogjorts för i resultatanalysavsnittet. Nämnden arbetar med att kunna avsluta placeringar utom hemmet genom att noga planera hemflytt och på detta sätt minska kostnader för familjehemsvård och institutionsvård. Nämnden arbetar med olika former av rekrytering av familjehem och förstärkningar av familjehemsvården så att den ska bidra till att minska behovet av att placera externt. Ytterligare åtgärder som inriktar sig på att finna ökade möjlighet att placera i familjens egna nätverk pågår.

Individ- och familjeomsorgsnämnden ansöker om att få hela underskottet på 10 462 tkr avskrivet.

4.3.1 Central administration

Central administrationen har bestått av förvaltningsledning, Ekonomifunktion, HR-funktion samt Kvalitet- och utvecklingsenhet.

Central administration gjorde ett överskott med 1 988 tkr främst beroende på att 1 verksamhetsutvecklare, Chef för kvalitet- och utveckling samt SAS inte varit tillsatta under hela året. Tjänsten Socialt ansvarig samordnare tillsattes vid halvårsskiftet och tjänsten Chef för kvalitet- och utveckling tillsattes först i december 2021. Två verksamhetsutvecklartjänster kopplade till projekt inom socialt hållbart Borås ingår i Kvalitet- och utvecklingsenheten och finansieras av statsbidrag för sociala insatser i socialt utsatta områden.

Administrationen har tillsammans med verksamheten arbetat med utvecklingsarbete och ständiga förbättringar.

IFO har köpt 1,25 tjänster gällande ekonomi under år 2021 från Arbetslivsnämnden.

IFO har köpt 1,50 tjänster avseende HR under januari-oktober 2021.

Från och med 1 november har Individ- och familjeomsorgsnämnden en egen HR-funktion med 2,0 tjänster vilket innebär en utökning med 0,5 tjänster jämfört med tidigare. Årets överskott utifrån vakanta tjänster förväntas minska till 2022.

4.3.2 Politisk verksamhet

Politisk verksamhet har bestått av kostnader för Individ- och familjeomsorgsnämnden samt 100 % av nämndsekreterare. Politisk verksamhet gjorde ett litet underskott med 15 tkr. En del av nämndsekreterartjänsten som är kopplat till kommunikation och utredning kommer att till år 2022 flyttas till central administration.

4.3.3 Allmän IFO-verksamhet

Allmän IFO-verksamhet har bestått av administration av myndighetsutövning för barn och unga, unga vuxna 18-25 år samt vuxna. Inom myndighetsutövningen barn och unga har verksamheten varit uppdelad i fyra enheter. Verksamheten barn och unga har fått 664 tkr i statsbidrag under år 2020 för verksamhetens personalkostnader.

Myndighetsutövning vuxna var varit uppdelat i unga vuxna 18-25 år och vuxna.

Vidare har Allmän IFO-verksamhet omfattat socialrådgivare som har arbetat på de 4 familjecentraler som finns i Borås.

Kvalitets och utvecklingsavdelningens del i Allmän IFO-verksamhet har bestått av betalningar av diverse dataprogram framförallt VIVA, samt gemensamma utbildningar.

Krisstöd vid allvarlig händelse.

Övriga verksamheter under Allmän IFO-administration har varit:

- Familjerådgivning där förutom Borås Stad även kommunerna Bollebygd och Ulricehamn ingått
- Familjerätt där förutom Borås Stad även kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Svenljunga och Tranemo ingått.
- Sociala jouren där förutom Borås Stad även kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn samt Vårgårda ingått.

Allmän IFO-Verksamhet gjorde ett plusresultat med 3 466 tkr främst beroende på att alla tjänster inte varit tillsatta under året. Verksamheten har haft socionomkonsulter inne i verksamheten under året för att hantera verksamheten i avvaktan på att samtliga tjänster blir tillsatta. Året avslutas med vakanta tjänster trots att flera rekryteringar kunnat göras under hösten.

4.3.4 Barn- och ungdomsvård

Barn och ungdomsvård har bestått av köp av institutionsvård, familjehemsvård, öppenvård med biståndsbeslut samt serviceinsatser utan biståndsbeslut för barn och unga 0-20 år. Myndighetsutövning inom barn och unga har varit uppdelad i 4 områden samt unga vuxna 18-20 år.

Nämnden har fokuserat på tidiga insatser och utredningsarbetet identifierar barn och ungas behov. Ett arbete för att öka barn och ungas delaktighet pågår och ska fokusera på att tydliggöra barnets röst i utredning och behandling. All vård som ges med stöd av Socialtjänstlagen ska ske i nära samarbete och samförstånd med samtliga parter och med barn och ungas bästa i fokus. Med ett nära samarbete mellan insatsfunktionerna och arbete över enhetsgränser så används den samlade kompetensen optimalt för att bäst matcha stöd till den enskilde. Handläggarna vid myndighetsfunktionen och personalen inom insatsfunktionen med uppdrag kring en individ verkar tillsammans som ett team kring den enskilde för att bästa och mest effektiva vård ska kunna ges. Under året har ett pilotprojekt för integrerat teambaserat arbete för våldsutsatta barn startats upp.

Verksamheten arbetar med förebyggande åtgärder genom socialrådgivning vid familjecentraler, serviceinsatsen Origo, samarbetssamtal, familjerådgivning, fältverksamhet samt stödcentrum. Inom ramen för Socialt hållbart Borås finns en enhet för det kommunala aktivitetsansvaret, KAA. Enheten är en integrerad verksamhet mellan Arbetslivsförvaltningen, Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen samt Individ- och familjeomsorgsförvaltningen. Individ- och familjeomsorgsnämnden bistår med en socialrådgivare till enheten som organiseras inom Arbetslivsförvaltningen.

Öppenvårdsinsatser inom den sociala barn- och ungdomsvården innebär allt från stöd i ett tidigt skede för att minska risken för framtida psykosociala svårigheter, till insatser som riktar sig till en viss målgrupp där påtagliga problem redan visat sig.

När verksamheten inte kan möta behoven i ett tidigt skede till följd av hög belastning riskerar komplexiteten i den enskildes situation att öka vilket på sikt kan komma leda till än fler omfattande och kostsamma insatser.

Det finns en inbyggd osäkerhet i verksamhetens natur då möjligheten att påverka volymer, inflödet av ärenden, är begränsad. Under flera år har det skett en ökning av andelen barn och unga som aktualiseras inom socialtjänsten och under 2021 aktualiserades totalt 2519 unika barn och unga. I jämförelse aktualiserades 2319 unika barn och unga år 2020, och 2222 aktualiserade år 2019, 2013 år 2018 och 1842 under år 2017. År 2017 hade 6,3 procent av andelen barn och unga i Borås Stad aktualiserats inom socialtjänsten och för 2021 uppgår andelen barn och unga som aktualiserats inom socialtjänsten till 8,9 procent.

Utfallet visar på att 479 barn och unga under 2021 erhållit en biståndsprövad öppenvårdsinsats, det är 7 fler än 2020. Därutöver har 23 individer i åldersgruppen upp till 20 år erhållit en biståndsprövad insats från Mini-Maria och 17 individer i åldersgruppen har erhållit en serviceinsats från Mini-Maria. Genom serviceinsatsen Origo har 163 familjer erhållit stöd och hjälp under 2021 vilket är 17 fler än 2020. Under 2019 erhöll 174 familjer stöd via Origo. Pandemin tros vara en förklaring till utfallet då familjer periodvis då smittspridningen varit omfattande inte vetat ha kontakt med verksamheten.

Utifrån socialt hållbart Borås så har nämnden med riktade stadsbidrag förstärkt fältverksamheten med två tjänster, samt påbörjat arbetet med uppstart av socialrådgivare på mötesplatserna, en tjänst på Norrby och en tjänst med placering på Hässleholmen. Utöver detta pågår även ett arbete att starta upp ett integrerat team som är en samverkan mellan Individ- och familjeomsorgsnämnden, Grundskolenämnden och Fritids- och folkhälsönämnden. Arbetet ska även inkludera en samverkan med polismyndigheten och verksamheten ska syfta till att genom ett relationsskapande arbete motivera de ungdomar som har ett allt mer utagerande och hotfullt beteende och redan debuterat i kriminalitet att åter integreras till en fungerande skolgång eller sysselsättning, en meningsfull fritid och att de upphör med det kriminella och normbrytande beteendet. Utöver dessa insatser samverkar nämnden även med Grundskolenämnden kring projekt Domino som syftar till ökad skolnärvaro.

Kontaktverksamheten har minskat successivt sedan 2017 genom mer likställda bedömningar och ett intensifierat arbetet kring nätverken. 2021 erhöll 57 barn och unga insatsen kontaktperson eller kontaktfamilj.

Familjehemsvården i sin helhet är komplex och förstärkt familjehemsvård har tillämpats sedan 2018. Placerade barn och unga har ofta en mycket komplex problematik och kraven på familjehemmen och dess kompetens har ökat. Lagstiftningen kring utredning av familjehem har skärpts och samhället har även förändrats. Civilsamhället är inte längre villigt/har inte möjlighet att bli uppdragstagare i den utsträckning som motsvarar behoven. Under året har ett projekt påbörjats i syfte att ytterligare utveckla nätverksarbetet för att skapa förutsättningar för att inventera, involvera och motivera nätverket. Ett arbete har också initierats där Boråsregionens medlemskommuner tillsammans ska se hur arbetet kring placeringar av barn och unga kan förbättras och effektiviseras med särskilt fokus på familjehemsvården och rekrytering av familjehem. FoU Sjuhärad kommer genomföra en studie för analys av nuläge.

Under den tid som förstärkt familjehemsvård tillämpats har en ökning av alla typer av interna familjehem och vårdnadsöverflyttningar skett. Under 2021 har 163 barn och unga varit placerade i familjehem, det är 5 fler barn och unga än 2020 och 22 fler än 2019. En anpassning av arvodesersättningen till de interna familjehemmen gjordes inför 2019 för att öka attraktiviteten och minska konkurrensen från externa familjehem. Utöver familjehemspaceringar har även 31 unika barn bott i tidigare familjehem där vårdnaden har flyttats över till familjehemmet. Dessa familjer ersätts med motsvarande arvode grundat på civilrättsliga avtal.

Institutionsplaceringar i åldersgruppen 13-20 år har ökat från 2020 till 2021 med 547 vårddygn. Under 2021 var det 74 ungdomar i åldersgruppen som var placerad på institution. Det är 10 färre jämfört med 2020. 22 placerades inom nämndens egna Hem för vård och boende (HVB) och övriga på externa HVB och SiS-institutioner. Den genomsnittliga placeringstiden ökade från 153 dagar 2020 till 180 dagar 2021. Detta tyder på att komplexiteten och problematiken ökat hos de ungdomar som placeras på institution.

Antal barn och unga 0-20 år med heldygnsinsatser har i genomsnitt under 2021 varit 185 jämfört med 176 år 2020 och 159 år 2019.

Högst antal var i juni med 204 placerade utom hemmet i heldygnsvård.

Barn- och ungdomsvård gjorde ett underskott med 14 807 tkr. De stora underskotten och överskotten inom verksamheten ser ut enligt följande:

- Placeringar 0-12 år minus 6 530 850 kr
- Placeringar 13-20 år minus 1 274 936 kr
- Placeringar Interna Familjehem plus 714 212 kr
- Placeringar Externa familjehem minus 15 771 416 kr
- Placeringar Öppenvård plus 1 290 552 kr
- Summa placeringar minus 21 572 438 kr
- Övrig verksamhet plus 6 765 438 kr till följd av att alla tjänster inte har varit tillsatta under året.

Inom barn och ungdomsvården uppkommer underskotten inom Familjehemsvård och institutionsvård som är relaterade till volymökningar och ökade behov.

Insatsverksamheten inom barn och familj består av:

- Familjehem administration
- Kontaktpersoner
- Kontaktfamiljer
- Dialogcentrum
- Fältverksamhet
- Stödcentrum
- HVB Torstensongatan
- Stödboende

Verksamheten Barnahus bedriver Individ- och familjeomsorgsnämnden ihop med Västragötalandsregionen, Polismyndigheten, Kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Vårgårda, Alingsås, Lerum samt Åklagarmyndigheten. Nämnden är värdkommun för verksamheten vilken är en myndighetssamverkan i gemensamma lokaler för barn som misstänks vara utsatta för brott. Verksamheten gjorde ett plusresultat med 539 tkr som flyttas till år 2022. Överskottet berodde på att alla tjänster inte varit tillsatta under året beroende på svårigheter att få tag på kvalificerad personal.

4.3.5 Vård av vuxna

Vård av vuxna har bestått av köp av institutionsvård, familjehemsvård, öppna insatser, individuellt behovsprövad öppenvård, samt övriga öppna insatser för vuxna och unga vuxna med missbruk och i vissa fall hemlöshetsproblematik.

Under året har alla verksamheter arbetat med delaktighet och tillgänglighet och implementering av de Nationella Riktlinjerna för missbruksvård ute på enheterna.

Verksamheten har en myndighetsutövning för Unga/Vuxna och en för Vuxna samt en gemensam mottagningsenhet för både Vuxen och Barn och unga området.

Insatssidan består av:

- Boendesociala enheten
- Vräkningsförebyggande enheten
- Yxhammarmottagningen
- Cedern
- Kaptensgatan stödboende
- Stödboende för yngre efter behandling av missbruk
- Drogfritt stödboende Klintesväng
- Akutboendet Badhusgatan
- Träffpunkten Träffen
- Mobila Teamen.
- Verksamheten Mini Maria bedrivs i i samverkan mellan de kommuner som ingår avtal med kommunal huvudman; Individ och familjeomsorgsförvaltningen, Borås Stad och som tillhör Närvårdsamverkan i Södra Älvsborg och Förvaltningen för Regiongemensam hälso- och sjukvård, Västra Götalandsregionen. De tillhörande kommuner inom Närvårdsamverkan Södra Älvsborg som därför kan ingå avtal är Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda.

Nämnden har ett samordningsansvar för boendesociala frågor. Sedan februari 2021 har boendeuppdraget förändrats genom att IFO Vuxen och mottagningsenheten är vägen in för alla boendesociala frågor inklusive utredning och beslut av boendesocialt stöd med andrahands kontrakt. Anskaffningen av lägenheter ansvaras av Arbetslivsförvaltningen.

Det vråkningsförebyggande arbetet är en viktig del i "Program mot hemlöshet" som ska revideras 2022. Arbetet pågår med syfte att koppla programmet till effektmål för Boende och närmiljö i Socialt Hållbart Borås. Efter att nämnden tagit över ansvaret för de boendesociala frågorna har antal sociala kontrakt ökat från 92 till 115 lägenheter. Utifrån inläsningsrisker är det ett prioriterat område att arbeta med och i samverkan med bostadsbolag och berörda förvaltningar för att hitta boendelösningar för personer som står utan bostad. Det pågår ett riktat arbete i samverkan mellan myndighet och öppenvården och använda den samlade kompetensen optimalt för att bäst matcha stöd till den enskilde rörande boendeärenden för att systematisera och korta ner handläggningstiderna. Under 2021 har det inrättats en avhopparverksamhet var syfte är att underlätta för personer att lämna kriminella miljöer. Verksamheten ingår i myndighetsdelens ansvarsområde. För närvarande är en individ beviljad skyddsplacering utifrån avhopparprogrammet. Frivården har initierat förfrågningar om fem individer med villkorlig frigivning våren 2022.

Träffpunkten Träffen har café och aktiviteter för personer i social utsatthet oftast kombinerat med missbruk och/eller psykisk ohälsa. Ett arbete pågår för att utreda möjligheten till en utökning av verksamheten. Dialog förs även med Svenska kyrkan om en samverkan utifrån deras arbete med samma målgrupp.

IFO vuxen har två öppenvårdsmottagningar, Yxhammarmottagningen och Mini Maria. Verksamheterna arbetar med målgruppen 13 år och uppåt som har ett riskbruk, missbruk eller ett beroende. Gruppverksamheten Smedjan ingår i Yxhammarmottagningen och är en uppskattad verksamhet som nu utökas för att tillmötesgå behovet. Gällande Mini Maria i åldersgruppen 21 år och äldre har 2 individer erhållit biståndsprovad insats och 1 individ har varit självsökande sedan starten.

Antalet Serviceinsatser på Yxhammarmottagningen och Cedern var 2019 458 st, 2020 339 st. 2021 hade Yxhammarmottagningen, 275 serviceinsatser. På totalen har antal ärenden minskat de senaste två åren vilket kan förklaras genom att arbete med anhöriggrupper är borttaget. Dock har det skett en ökning under 2021 av självsökande till mottagningen med egen problematik.

Nämnden har en entreprenad på Badhusgatan som är ett stödboende för personer med beroendeproblematik i kombination med psykisk ohälsa. Efter ny upphandling och nytt avtal som gäller från och med 2020-11-01 innebär att nämnden har hälso- och sjukvårdsansvaret för de boende som är inskrivna i kommunal hemsjukvård.

Vård av vuxna gjorde ett underskott med 4 623 tkr De stora underskotten och överskotten inom och inom verksamheten ser ut enligt följande:

- Placeringar Institutionsvård SoL minus 2 172 555 kr
- Placeringar Institutionsvård LVM minus 8 119 kr
- Placeringar Familjehem SoL minus 1 022 805 kr
- Placeringar Familjehem LVM minus 317 554 kr
- Placeringar Stödboende missbruk, psykiskt ohälsa minus 6 883 619 kr
- Placeringar Öppenvård minus 510 147 kr
- Summa placeringar minus 10 864 799 kr
- I summa placeringar ingår tvång i öppenvård med minus 4 489 617 kr.
- Övrig verksamhet plus 6 241 799 tkr till följd av att alla tjänster inte har varit tillsatta under året samt avhopparverksamhet plus 1 318 058 kr.

2019 heldygnsvård totalt 116 unika personer. 2020 heldygnsvård 109 personer och 2021 112 personer.

2019 675 aktualiserade unika vuxna. 2020 567 aktualiserade unika vuxna och 2021 med 617 aktualiserade unika vuxna.

2019 erhöll 205 unika personer öppenvård, 2020 erhöll 186 personer öppenvård och 2021 189 personer. Öppenvårdsinsatsernas antal kan ha påverkats av Corona situationen

4.3.6 Flyktingverksamhet

Flyktingverksamhet består av verksamhet för ensamkommande- och asylsökande barn som är eller kan vara i behov av socialtjänstens insatser.

Antalet ensamkommande barn har fortsatt minska och ett stort omställningsarbete har genomförts i verksamheten då volymerna förändrats avsevärt. Handläggning och insatser för flyktingverksamheten uppgår numera i den ordinarie verksamheten. Under 2021 har 10 ensamkommande-/asylsökande barn erhållit heldygnsinsatser.

Under 2021 har samtliga de av nämnden förhyrda bostäder som ensamkommande ungdomar med uppehållstillstånd erhållit när de fyllt 18 år avslutats.

Verksamheten gjorde ett överskott med 187 667 kr. Överskottet berodde på överskott på ansökan av medel från Migrationsverket för år 2019. Ansökan var på 938 334 kr uppbokningen var på 750 667 kr därav överskottet på 187 667 kr.

4.3.7 Övrig verksamhet

Individ- och familjeomsorgsnämnden bedriver ingen övrig verksamhet.

4.4 Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamheter:

Nämnden ska medverka med socialrådgivarkompetens i de familjecentraler som finns och som kommer att etableras i Borås.

Under 2021 fanns det fyra familjecentraler i Borås Stad nämnden har medverkat med socialrådgivarkompetens på alla fyra.

Arbetet med att stärka familjehemmen har fortsatt under 2021.

Nämndens arbete med att stärka familjehemmen pågår.

Unga asylsökande som fyller 18 år ska få stanna i Borås Stad till dess den enskildes ansökan om asyl är avgjord.

I år 2021 har det funnits 10 ensamkommande barn i verksamheten.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har upphandlat Nytida, ett boende för personer med missbruksproblematik.

Företaget har jämförbara arbetsvillkor med anställda i Borås Stad.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Individ- och familjeomsorgsnämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Arbetslivsnämndens enhet Relationsvåldsenheten har tagit fram ett förslag på program för Borås Stads arbete mot hedersrelaterat våld. Detta program kommer att fastställas i Kommunfullmäktige.

Verksamheten har också i samverkan med exempelvis Individ- och familjeomsorgsnämnden tagit fram ett handbok avseende stadens praktiska arbete mot hedersrelaterat våld. Handboken riktar sig till alla förvaltningar som möter personer som upplever sig utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck till exempel IFO, skola, förskola, fritidsverksamhet samt CKS. Implementeringen av handboken i Borås Stad påbörjades under våren 2021 och arbetet fortlöper.

4.5 Jämställdhetsperspektivet

Nämnden utvärderar sedan 2019 barn- och ungdomsvården genom att följa upp vissa uppgifter i den dokumentation som görs. Uppgifterna samlas in så att det går att få könsuppdelning. Under 2021 rörde 45 % av anmälningarna om barn som far illa flickor. 2019 var det 45 % av dem som handlade om flickor och 2020 var det 44 %. När det gäller inkomna anmälningar av pojkar som far illa var andelen 2021 55 %, 2020 56 % och 2019 55 %. De tre senaste åren har fördelningen i stort sett varit identisk.

När det gäller könsfördelningen av de som får öppenvårdsinsatser följer insatserna de som aktualiseras och här har mönstret varit identiskt sedan 2019. 45 % av de som får öppenvårdsinsats är flickor och 55 % pojkar. När vi däremot tittar på könsfördelningen av de som får heldygnsinsatser (Hem för vård och boende och familjehem) så har det däremot under de senaste tre åren skett en förändring. Trenden är att andelen flickor som får heldygnsvård har sjunkit de tre senaste åren, från 54 % 2019 till 50 % 2020 till 48 % 2021. Nämnden fortsätter att följa verksamhetsstatistik utifrån kön för att dels se eventuella förändringar i behov och dels ge underlag för intern reflektion och dialog.

Utredningstiden avseende flickor och pojkar 0-20 år har varierat mellan 72-89 dagar som medelvärde mellan 2017-2021. Flickor har i genomsnitt 4 dagars längre utredningstid. För flickor 2021 var utredningstiden 77 dagar och för pojkar 72. Avseende vuxna med missbruk och beroendevård har utredningstiden sjunkit från 60 dagar till 45 för män sedan 2017 och från 56 till 41 dagar för kvinnor under samma tidsperiod. Nämnden kommer att fortsätta följa utvärderingen och även fördjupa sammanställningen.

Nämnden har under 3 år haft en plan för jämställdhetsintegrering som omfattat bland annat föreläsning och fortsatt analys av verksamheten. Ett arbetsmaterial har tagits fram för att använda vid diskussion på Arbetsplatsträffar (APT).

5 Konsekvenser av coronaviruset

Coronaviruset har lett till flera konsekvenser för Individ- och familjeomsorgsnämnden. Periodvis har pandemin tagit fokus från verksamhet, utveckling och olika utbildningsbehov.

Under våren 2021 har nämnden fortsatt med att ha en socialtjänst-chatt för att öka lättillgängligheten. Akutboendet hade under våren 9 tillgängliga platser istället för 16 platser men ökade antalet platser stegvis för att återigen behöva bromsa in precis vid jultid när smittspridningen på nytt ökade igen. För att minska smittspridning har nämnden även varit delaktig i att ordna några specifika boendelösningar för bostadslösa. Klintesvängs stödboende har använt sina dubbelrum som singelrum för en person för att minska risken för eventuell smittspridning. Detta har lett till ökade köp av externa boenden och betydligt ökade kostnader.

Orosanmälningarna har ökat och till följd av detta även insatserna. Oklart till hur stor del Coronaviruset har lett till denna konsekvens. Antalet barn och unga har ökat och det finns indikationer på att psykisk ohälsa och kriminalitet har ökat. Vad som samvarierar med vad är inte tillräckligt utrett lokalt eller nationellt.

Verksamheterna har ställt om till fler digitala uppföljningsmöten med placerade brukare på Hem för vård och boende och i familjehemsvård. Rutiner för säkra möten med brukare har behövt tas fram

Det finns erfarenheter och lärdomar som kommer av Corona-pandemin som nämnden tar med sig framöver. Exempel på erfarenheter:

- Många samverkansmöten kan genomföras mer effektivt i digital form.
- Vissa utbildningar/konferenser kan med fördel ges digitalt.
- Skoluppföljningsmöten med placerade barn långt från Borås kan genomföras enklare och snabbare när detta görs digitalt.
- Vissa möten och samtal med brukare kan mycket väl genomföras digital även om merparten ofta kräver fysiska möten.
- Arbete hemifrån är både möjligt och när det görs strukturerat i viss omfattning även mer effektivt. Anvisningar för distansarbete har tagits fram av förvaltningen.

Verksamhet / Händelse	Uppskattad ekonomisk konsekvens 2021, tkr
Anpassningar på Klintesvängs stödboende	-1 500
Summa	-1 500

6 Särskilda samarbetsuppdrag till nämnder och styrelser

Individ- och familjeomsorgsnämndens särskilda samarbetsuppdrag

Samarbetsuppdrag avseende barn och unga:

Inom ramen för samarbetsuppdraget så är Individ- och familjeomsorgsförvaltningen representerad och aktiv i flera samverkansgrupper.

Individ- och familjeomsorgsförvaltningen har tillsammans med Grundskoleförvaltningen tagit fram en samverkansrutin. En sådan rutin för samverkan med Gymnasieförvaltningen har även tagits fram under 2021. Individ- och familjeomsorgsnämnden och Grundskolenämnden har även upprättat former för presidie möten för att där föra dialog kring gemensamma problemområden och behov av samverkan.

Det pågår även ett särskilt arbete med att utveckla samverkan mellan Individ- och familjeomsorgsförvaltningen och Grundskoleförvaltningen. Gemensam utbildning kring SIP (Samordnad individuell Plan) har genomförts. Planering har inletts för att genomföra SIP med stöd av det digitala verktyget SAMSA för att på detta sätt få en bättre kvalitet i planerna och lättare att följa.

Förvaltningen arbetar även tillsammans med ett flertal andra förvaltningar i samarbetsforumen kopplat till Säker och Trygg Borås.

Formen för samverkan "Socialt Hållbart Borås" har under 2021 utökats och har en allt större roll när det gäller olika gemensamma utvecklingsinsatser. Under året har två nya målområden utöver "God start i livet" tillkommit "Boende och närmiljö" samt "Förutsättningar för arbete". Nämnden deltar aktivt på olika nivåer i detta arbete och stora delar som rör samarbetsuppdraget avseende barn och unga hanteras inom denna arbetsform.

Under 2021 genomfördes 236 SIP (Samordnad individuell plan) inom området Barn och unga. Ett antal som växt betydligt under senare år. Även vuxenområdet använder SIP och dokumenterar dessa i systemet SAMSA som används gemensamt mellan kommun och region.

Samarbetsuppdrag avseende boendeprocessens mjuka frågor

Individ- och familjeomsorgsnämnden har ett särskilt samordningsansvar för den process som sker för personer med en social problematik som samtidigt har svårt att komma in på bostadsmarknaden eller hålla sig kvar där.

Inom Verksamhetsområde Unga Vuxna/Vuxna har man arbetat med SAMSA och SIP sedan flera år.

Under 2021 beslutades att Programmet mot hemlöshet ska revideras under 2022 och att hemlöshet blir ett målområde inom Socialt Hållbart Borås.

7 Verksamhetsmätt

7.1 Individ- och familjeomsorg.

7.1.1 Barn och ungdom 0-20 år

7.1.1.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2019	Årsutfall 2020	Budget 2021	Årsutfall 2021
Antal aktualiserade barn och ungdomar	2 222	2 319	2 400	2 519
Andel aktualiserade av totala antalet 0-20-åringar, %	7,9	8,4	8,6	8,9
Antal barn och unga med heldygnsinsatser	197	209	180	259
Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser	511	524	245	536
Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser	51	19	10	10

7.1.2 Vuxen

7.1.2.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2019	Årsutfall 2020	Budget 2021	Årsutfall 2021
Antal aktualiserade personer mellan 21-64 år	627	510	670	557
Andel aktualiserade av totala antalet personer mellan 21-64 år (%)	0,8	0,6	0,8	0,9
Antal vuxna personer över 20 år med heldygnsinsatser	116	109	60	112
Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser	208	186	83	189

Per-Olof Jinnegård
HandläggareDatum
2022-02-22Instans
Individ och familjeomsorgsnämnden
Dnr IFON 2022-00003 1.2.3.2

Årsredovisning 2021

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden godkänner upprättad årsredovisning för verksamhetsåret 2021 och översänder densamma till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Individ- och familjeomsorgsnämnden har under år 2021 ansvarat för att fullgöra kommunens uppgifter inom individ och familjeomsorgens delområde barn och familj, unga vuxna, vuxna samt ensamkommande barn. Nämnden har även haft ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta och långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden. Nämnden har ansvarat över två av Kommunfullmäktiges samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag gällande barn och unga i riskzonen samt ett särskilt samarbetsuppdrag gällande boendeprocessen.

Under våren fick nämnden ett budgettillskott med 6 000 tkr som tilldelades en utökning av Myndighet Barn och unga, utökning av öppenvården, ett mobil team för unga 13-20 år samt för inrättandet av avhopparverksamheten. Nämnden har deltagit i arbetet med "Socialt hållbart Borås" och är med i den nya verksamheten för att omhänderta det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och har en socialrådgivartjänst knuten till denna verksamhet. Nämnden deltar även i ett verksamhetsutvecklingsprojekt benämnt Team Domino i samverkan med Grundskolenämnden som syftar till att finna arbetssätt som bidrar till att minska skolfrånvaro.

Corona- pandemin har 2021 påverkat Individ- och familjeomsorgsnämndens verksamheter liksom många andra av Borås stads verksamheter.

Antalet orosanmälningar avseende barn och unga har ökat under flera år och nämnden ser stora ökningar kopplat till kriminalitet och psykisk ohälsa. Ökningen har fortsatt under 2021.

I februari månad startade arbetssättet med den nya boendeprocessen och nämnden tog över ca 20 sociala kontrakt från Arbetlivsnämnden. Den nya processen har medfört att ett antal fler personer sökt insatser kring sin boendesituation och även fått stöd beviljat.

I början av året startade Mini-Maria sin verksamhet och fick snabbt kontakt med många unga med drogproblematik. Verksamhetens arbetssätt har visat på underlättad samverkan och en enklare väg för denna målgrupp att få hjälp.

Individ- och familjeomsorgsnämnden gjorde ett underskott med 10 462 tkr, främst beroende på köp av externa familjehemsplaceringar, köp av platser 0-12

år, samt köp av platser tvång i öppenvård för vuxna.

Beslutsunderlag

1. Årsredovisning 2021, Individ- och familjeomsorgsnämnden

Samverkan

Ärendet samverkas med fackliga parter den 17 februari 2022.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se
2. Stadsrevisionen, SRE.diarium@boras.se

Ernad Sunic
Ordförande

Hans Abrahamson
Förvaltningschef